

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Горобчук Людмили Леонідівни на тему
«Упровадження програм сексуальної освіти підлітків неурядовими
організаціями», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі
знань 23 Соціальна робота
за спеціальністю 231 Соціальна робота**

Актуальність теми дослідження. В житті людини освіта є інструментом, який дає знання, вміння, навички, збагачує світогляд, розширює можливості. Освіченій людині легше розібратися в навколишньому світі, вирішити проблеми, які виникають у кожній окремій особистості в житті, вона може застосувати теоретичні знання, використовуючи різні інформаційні ресурси.

Знання, які отримують у підлітковому віці є важливими, бо це вік статевого дозрівання, фізичного і психологічного розвитку, що йдуть паралельно із загальними змінами морфологічної будови організму. Пубертатний період або період статевого дозрівання підлітків характеризується гормональною активністю, емоційною нестабільністю, що підсилює статеве збудження. У зв'язку зі швидким розвитком у період пубертату всіх систем організму виникають труднощі у кровопостачанні мозку та функціонуванні серця, легень. Останні хоч і розвиваються в цей період, але не встигають досягнути такого рівня, щоб повноцінно забезпечити роботу організму. Емоції у підлітковому віці нестабільні, а емоційна нестабільність підсилює статеве збудження. Разом із цим важливим моментом статевої самосвідомості підлітків, постає статева ідентифікація – засвоєння різноманітних соціальних ролей, пошуку свого «Я». Саме цей період життя людини є дуже вразливим і потребує додаткових знань та навичок. У контексті сексуальної освіти результати навчання та виховного впливу проявляються не одразу, а з часом – у майбутній поведінці, установках і у тому, який вибір зроблять підлітки.

Більшості підлітків не вистачає знань щодо відповідального ставлення до сексуальних стосунків та свого сексуального і репродуктивного здоров'я, про прийняття себе, особистих кордонів та кордонів іншої людини. Вони повинні більш глибоко знати про розвиток людини, її анатомію, контрацепцію, вагітність та пологи, про венеричні захворювання, ВІЛ та СНІД.

Ситуація війни в Україні ще більше окреслила такі проблеми як: гендерно зумовлене, фізичне і сексуальне насильство, торгівля людьми, порушення сексуальних та репродуктивних прав, важливість особистісних кордонів, поширення гендерних стереотипів, прийняття себе та власного тіла. Варто зазначити, що як під час COVID-19, так і під час військового вторгнення, в Україні посилилась проблема домашнього насильства, від якого страждають всі – діти, жінки, чоловіки. Від нерозуміння таких питань, як особистий простір та особисті кордони втрачається відчуття свого місця в

сім'ї, в будинку, в країні, в житті. Втрата своєї ідентичності призводить до втрати самого себе як людини і переходить в емоційні переживання та душевні травми. Відсутність правильно організованої сексуальної просвіти у підлітковому віці може призвести до викривлення сексуальних уявлень, появи комплексів, неготовності протистояти сексуальному насильству та навіть сексуальної агресії.

Україна, протягом свого існування самостійної незалежної держави потерпала від нестабільної економіки та важких соціально-політичних змін. В останні роки додалися проблеми пандемії і воєнного стану, які потребували і потребують вирішення. Війна в Україні підняла на поверхню такі питання, як сексуальні домагання, об'єктивація, дискримінація, сексизм, ґендерно зумовлене насильство та зґвалтування під час війни; опис випадків сексуального насильства потрапляє на шпальти газет та сторінки соціальних мереж, або навпаки замовчується жертвами. Необхідно навчати толерантному ставленню до постраждалих від сексуального насильства, а не цькувати їх, що може спричинити фатальні наслідки для цих людей.

Заслуговує на увагу той факт, що останніми роками в суспільстві почали активно розгортатись події, пов'язані з висвітленням теми сексуальних домагань у закладах вищої освіти та мистецькому середовищі, що говорить про те, що тема сексуальних домагань перестає бути замовчуваною, вона звучить у суспільних дискусіях та зменшує стигматизацію постраждалих, студенти та викладачі отримують більше знань про ознаки сексуальних домагань, про свої права та можливі способи захисту; створюється культура взаємодопомоги, у якій люди, що постраждали, можуть відчуті підтримку, а не осуд чи звинувачення. Обговорення даної проблеми стимулює навчальні заклади активніше реагувати на такі випадки, створювати політики протидії сексуальним домаганням, розробляти механізми захисту та реагування, тобто формувати безпечне середовище в закладі. Але, ще й досі, постраждалі зіштовхуються з негативною реакцією інших викладачів чи студентів або навіть погіршенням ситуації через звинувачення, знецінення їхнього досвіду або недостатню підтримку. Публічні заяви студенток/студентів можуть створювати напруженість між ними та адміністрацією, а також впливати на імідж закладу. В соціальних мережах можна прочитати дописи про те, що постраждалі самі винні, що так було завжди і ніхто не жалівся. Усе це говорить про відсутність поваги та знань про особисті кордони, про стигму та дискримінацію жінок, як стать, про об'єктивацію жіночого і чоловічого тіла, тобто про необхідність упровадження в українському суспільстві програм з комплексної сексуальної освіти.

Також, через відсутність або недостатність сексуальної освіти, продовжує існувати високий рівень поширеності соціально-небезпечних явищ і захворювань: ризикована сексуальна поведінка, вживання алкоголю й наркотиків, ВІЛ/СНІД, інфекції, що передаються статевим шляхом.

У 2021 році Центр гідності дитини Українського католицького університету провів дослідження щодо розв'язання питань сексуальних

зловживань над дітьми в Україні. Дослідження показало, що в українських родин не говорять про секс. Учасники та учасниці дослідження розповіли що вперше довідались про секс від своїх друзів (42 %). Водночас, відповідальними за сексуальну просвіту, респонденти визнають батьків (93 %). Згідно зі свідченнями учасників даного дослідження, близько 4 % з них стали жертвами зґвалтування в дитинстві, 23 % – жертвами сексуального насильства та/або домагань (в тому числі зґвалтування). Близько 40 % серед тих, хто зазнав сексуального насильства чи домагань у дитинстві, все таки, розповідали про ситуацію кому-небудь, близько 43 % – ні; 17 % – не дали відповіді на уточнююче питання [124].

Існують дослідження в Україні щодо сексуального насильства та сексуальної експлуатації дітей в Інтернеті; опитування ЮНІСЕФ щодо потерпання молодих людей від онлайн-булінгу [83]; аналіз дзвінків на Національну «гарячу лінію» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми, гендерної дискримінації від ГО Ла-Страда [77]; дослідження «Сексуальні зловживання щодо дітей та їх наслідки у дорослому житті» [34]. Дані дослідження говорять про небезпечні тенденції і явища, від яких потерпають наші діти та підлітки, а також про те, що потрібно більше уваги приділяти профілактичній роботі з дітьми та підлітками, щоб створити для них безпечне і здорове середовище.

Актуальність проблеми упровадження програм сексуальної освіти зумовлена також невідповідністю і некомпетентністю педагогів і батьків у питаннях сексуальної освіти, що призводить до відсутності раннього впливу і підготовки дитини до формування культури статевого життя.

Фонд ООН в галузі народонаселення в Україні у своєму дослідженні від 2020 року щодо поширеності гендерних стереотипів серед вчителів та батьків зазначає: 65 % батьків і 63 % освітян вважають, що «дівчата, які носять короткі спідниці спонукають хлопців до активних залицянь». В той же час, 88 % батьків зацікавлені в отриманні допомоги від закладів освіти у сфері сексуальної освіти дітей [82].

Завдяки діяльності неурядових організацій в Україні посилилась робота з розроблення профілактичних програм, факультативних курсів на тему сексуальної освіти, збільшується кількість фахівців з тематики статевого виховання та сексуальної освіти, що поступово призводить до зниження венеричних захворювань, зниження початку статевого життя, підлітки все більше знаються на гендерній рівності та гендерній ідентичності, стають впевненішими в собі.

Враховуючи все вищесказане, можна з упевненістю говорити про важливість упровадження сексуальної освіти, як для підлітків, так і для сучасного суспільства загалом. Цей рушійний механізм впливає на різні аспекти життя людини та сприяє створенню здорового, свідомого та гуманного суспільства, враховуючи відтермінований ефект комплексної сексуальної освіти на підлітків. Продовження наукових досліджень та інтеграція сексуальної освіти в освітні програми неурядових і державних

організацій є необхідними для забезпечення сталого розвитку нашого суспільства.

Аналіз наукових робіт в тематиці сексуальної освіти та дієвості програм сексуальної освіти неурядових організацій дозволив виявити низку суперечностей між:

- потребами сучасного суспільства у впровадженні сексуальної освіти та відсутністю належних умов для ефективної реалізації цього процесу;

- необхідністю розвитку системної сексуальної освіти підлітків та недостатньою кількістю комплексних програм сексуальної освіти;

- потенціалом громадського сектору, зокрема неурядових організацій, у розв'язанні проблем сексуальної освіти та недостатнім рівнем їх залученості до реалізації відповідних освітньо-профілактичних програм;

- необхідністю підвищення дієвості упровадження програм сексуальної освіти підлітків у діяльності неурядових організацій та наявними перешкодами, зумовленими соціокультурним опором, інституційною невизначеністю та обмеженістю ресурсного забезпечення.

Зв'язок роботи з науковою темою кафедри/факультету. Дисертаційну роботу виконано відповідно до наукової теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка «Соціалізація вразливих груп населення в контексті розвитку територіальних громад в Україні» (2021 – 2026 рр., державний реєстраційний номер 0121U112043).

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити дієвість програм сексуальної освіти підлітків, що упроваджуються неурядовими організаціями в Україні.

Завдання дослідження:

1. Розкрити теоретико-методологічні засади сексуальної освіти підлітків

2. Проаналізувати досвід упровадження програм сексуальної освіти підлітків неурядовими організаціями.

3. Обґрунтувати методологію оцінювання дієвості програм неурядових організацій з сексуальної освіти підлітків

4. Емпірично дослідити дієвість програм сексуальної освіти підлітків, що упроваджуються неурядовими організаціями в Україні

5. Розробити практичні рекомендації щодо упровадження програм сексуальної освіти підлітків неурядовими організаціями.

Об'єктом дослідження є процес упровадження програм сексуальної освіти підлітків.

Предмет дослідження – дієвість програм сексуальної освіти підлітків, що реалізуються неурядовими організаціями.

Теоретико-методологічну основу дослідження становлять складають концептуальні орієнтири, що забезпечують наукову цілісність вивчення процесу упровадження програм сексуальної освіти підлітків

неурядовими організаціями. Методологічну основу дослідження становлять комплексний, міждисциплінарний та системний підходи, які дозволяють аналізувати процес упровадження програм сексуальної освіти в єдності змістових, організаційних і соціально-психологічних аспектів. Комплексний підхід передбачає системне, послідовне й багатовимірне формування знань, цінностей і навичок учасників освітнього процесу із залученням різних соціальних інститутів. Міждисциплінарний підхід забезпечує цілісне, науково обґрунтоване та практично орієнтоване формування знань, цінностей і навичок підлітків і молоді на основі інтеграції знань соціальної роботи, педагогіки, психології, медицини та громадського здоров'я. Системний підхід дає змогу розглядати упровадження програм сексуальної освіти підлітків неурядовими організаціями як цілісну соціально-педагогічну систему взаємопов'язаних компонентів (мети, змісту, суб'єктів, методів, ресурсів і результатів), що функціонує у взаємодії з освітнім і соціальним середовищем.

Дослідження спирається на такі принципи, як гуманізм та рівність прав; науковість та доказовість; інтегрованість; культурна чутливість; добровільність й конфіденційність; партнерська взаємодія та соціальна відповідальність.

Науково-теоретичну базу становлять праці зарубіжних і українських дослідників: D. Braeken, M. Cardinal, E. Goldfarb, L. Lieberman, О. Байдарова, О. Бобрик, О. Бялик, В. Гербут, Т. Кравченко, В. Кравець – щодо теоретичних засад комплексної сексуальної освіти; Т. Спіріна, Н. Сайко, О. Швед, Н. Зимівець, О. Карпенко, Ж. Петрочко – у контексті соціально-педагогічних основ розвитку особистості та діяльності неурядових організацій; а також офіційні документи ВООЗ, ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО, Ради Європи, що визначають міжнародні стандарти у сфері сексуальної освіти.

Методи дослідження. Для реалізації мети та завдань застосовано комплекс методів дослідження: *теоретичні*: вивчення й аналіз науково-аналітичних джерел – для з'ясування стану розробленості проблеми сексуальної освіти, визначення сутності базових понять дослідження; аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду – для розкриття особливостей програм сексуальної освіти; *емпіричні*: опитування молоді, проведення фокус-групи та індивідуальні інтерв'ю з фахівцями, що працюють у сфері сексуальної освіти – для оцінювання відтермінованого впливу програм сексуальної освіти підлітків неурядових організацій; *методи математичної статистики* (Манна–Вітні (Independent-Samples Mann–Whitney U Test)) для узагальнення результатів експериментальної роботи.

Експериментальна база дослідження. Результати дослідження впроваджено в заклади, які надають соціальні послуги: Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг (довідка про впровадження № 421 від 05.11.2024); Бердичівська міська громадська молодіжна організація «Молодь обирає життя» (довідка про впровадження № 218 від 30.01.2025); Публічна бібліотека з філіями Бердичівської міської ТГ (довідка про впровадження № 395 від 17.04.2025); Громадська організація «Спілка спеціалістів соціальної

сфери» (довідка про впровадження № 97 від 19.01.2024); ВБО Український фонд «Благополуччя дітей» (довідка про впровадження № 07 від 03.02.2025).

Наукова новизна одержаних результатів та теоретичне значення полягає в тому, що:

– *вперше*: розкрито сутність сексуальної освіти підлітків у діяльності неурядових організацій як цілеспрямованого, системно організованого процесу надання підліткам науково обґрунтованої інформації, формування ціннісних орієнтацій, установок і життєвих навичок щодо сексуальності, репродуктивного здоров'я, міжособистісних взаємин та відповідальної поведінки, що реалізується неурядовими організаціями через освітні програми поза межами формальної системи освіти; розкрито сутність відтермінованого впливу програм сексуальної освіти, який визначено як стійкі зміни у знаннях, ціннісних орієнтаціях, установках і поведінкових моделях особистості, що проявляються не безпосередньо після участі у програмі, а на пізніших етапах життєвого шляху, коли засвоєні знання, сформовані цінності та життєві навички інтегруються у структуру особистості та впливають на прийняття рішень у сфері сексуальності та міжособистісних взаємин; *систематизовано* програми сексуальної освіти підлітків, що реалізуються неурядовими організаціями; *виокремлено та систематизовано* механізми упровадження програм сексуальної освіти підлітків у діяльності неурядових організацій (організаційно-інституційний, змістово-методичний, ресурсно-кадровий, соціально-просвітницький), які відображають структурну організацію процесу реалізації програм сексуальної освіти в соціально-педагогічній практиці та соціальній роботі; *доведено* відтермінований характер результатів упровадження програм сексуальної освіти підлітків, що проявляється у поступових змінах знань, ціннісних установок і поведінкових орієнтацій учасників програм та потребує врахування цього ефекту під час оцінювання ефективності відповідних освітніх програм; *визначено* критерії, показники та рівні сформованості результатів упровадження програм сексуальної освіти підлітків, які охоплюють когнітивний, мотиваційний і поведінковий компоненти;

– *уточнено*: сутність і особливості комплексної сексуальної освіти, яку визначено як системний міждисциплінарний освітній процес, спрямований на формування знань, цінностей, установок і життєвих навичок у сфері сексуальності, що охоплює біологічні, психологічні, соціальні, етичні та правові аспекти сексуального розвитку людини та сприяє формуванню відповідального ставлення до власного здоров'я, міжособистісних взаємин і репродуктивної поведінки; сутність готовності молоді до відповідальної сексуальної поведінки, що розглядається як інтегративна характеристика особистості, яка відображає рівень сформованості когнітивного, мотиваційного та поведінкового компонентів і забезпечує усвідомлене ставлення до власної сексуальності, здатність приймати виважені рішення, дотримуватися правил безпечної поведінки та будувати взаємини на засадах поваги, добровільності та відповідальності; зміст поняття упровадження

програм сексуальної освіти підлітків неурядовими організаціями, що розглядається як цілеспрямований соціально-педагогічний та організаційно-управлінський процес адаптації й реалізації програм сексуальної освіти у партнерській взаємодії з освітніми, соціальними та медичними інституціями, який передбачає використання інноваційних освітніх підходів, підготовку фахівців, здійснення моніторингу результатів і забезпечення сталості освітнього впливу; перелік напрямів сексуальної освіти підлітків у діяльності неурядових організацій (біолого-репродуктивний, психоемоційний, комунікативно-реляційний, правозахисний, гендерно-чутливий та соціокультурний), а також систематизовано форми й методи їх реалізації, що дає змогу цілісно охарактеризувати зміст і методичний інструментарій відповідних програм;

– *подальшого розвитку набули*: наукові уявлення про соціальне партнерство у впровадженні програм сексуальної освіти підлітків як механізм міжсекторальної взаємодії закладів освіти, неурядових організацій, державних структур, соціальних і медичних служб, сім'ї та громади, що передбачає об'єднання професійних, організаційних і інформаційних ресурсів для спільного планування, реалізації та оцінювання освітніх програм.

Практичне значення дослідження полягає у розробці та апробації інструментарію оцінювання ефективності програм сексуальної освіти підлітків (анкета, система критеріїв, інтегральний показник); запропоновано практичні рекомендації для неурядових організацій щодо розроблення, впровадження та моніторингу програм сексуальної освіти; розроблені положення можуть бути використані закладами загальної середньої освіти при інтеграції компонентів комплексної сексуальної освіти в освітній процес; результати дослідження можуть бути застосовані органами місцевого самоврядування для формування політик підтримки сексуального і репродуктивного здоров'я молоді.

Результати дослідження можуть застосовуватися для вдосконалення навчальних програм підготовки майбутніх соціальних працівників за освітньо-професійними програмами спеціальності І10 «Соціальна робота та консультування» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, висновки, окремі частини та практичні результати дисертації представлено в тезах на 4-ох науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня: *міжнародних* – СХVII Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Розвиток науки та техніки: виклики сучасності» (2023 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи» (2025 р.); *всукраїнських* – Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціальна робота: реалії та перспективи», присвячена 110-річчю Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2024 р.); V Всеукраїнська науково-

практична конференція «Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади» (2024 р.).

Основні результати дисертаційної роботи обговорено й отримано позитивну оцінку на засіданнях кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, семінарах та щорічних звітних науково-практичних конференціях Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, 2022-2026 рр.).

Публікації. Основні положення та результати дослідження висвітлено у 8 наукових публікаціях, із них 6 – одноосібних, 2 – у співавторстві. Зокрема: 4 статей (з них 1 у співавторстві) у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 4 наукових публікацій (з них 1 у співавторстві), у яких додатково висвітлено результати дисертації.

Наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Горобчук Л. Сексуальне здоров'я підлітків: специфіка роботи недержавних організацій. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 2 С. 12–19. ISSN 2786-4715. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.2>
2. Горобчук Л. Сексуальне насильство над дітьми як соціально-педагогічна проблема. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 5. С. 12–18. ISSN 2786-4715. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.5.2>
3. Горобчук Л. Виклики впровадження сексуальної освіти підлітків в закладах загальної середньої освіти під час воєнного стану. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2024. № 4. С. 22–29. ISSN 1817-3764. DOI: <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2024-4-22-29>
4. Горобчук Л., Спіріна Т. Роль батьківського виховання у сексуальній освіті підлітків. *Ввічливість. Humanitas*. 2025. № 6. С. 213–221. ISSN 2786-4715. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.6.26>

Публікації, у яких додатково висвітлено результати дисертації

1. Горобчук Л. Л. Сексуальна освіта: що це і навіщо. *Розвиток науки та техніки: виклики сучасності* : матеріали СХVII міжнар. наук.-практ. інт.-конф., 23 січня 2023 р. Вінниця, 264 С.
2. Горобчук Л. Сексуальна освіта підлітків задля профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом. *Соціальна робота: реалії та перспективи* : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 110-річчю Полт. нац. пед. ун-та імені В. Г. Короленка, 9–10 трав. 2024 р. Полтава, 2024. С. 12–15. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/24489>
3. Горобчук Л. Л. Вітчизняний і зарубіжний досвід профілактики гендерно зумовленого насильства. *Соціальна підтримка сім'ї та дитини у соціокультурному просторі громади* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, 04 червня 2024 року, м. Суми. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 159–162.

4. Горобчук Л., Козачок Р. Сексуальна освіта підлітків у контексті розвитку соціальних навичок для запобігання сексуальному насильству. *Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи* : матеріали III Міжнародна наук.-практ. конф., 3 квітня 2025 р. м. Житомир. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2025. С. 181–185.

Особистий внесок здобувача. Репрезентовані в дисертації наукові результати отримано автором самостійно. У фаховій статті «Роль батьківського виховання у сексуальній освіті підлітків» (у співавторстві зі Т. Спіріною) визначена роль батьківського виховання у сексуальній освіті підлітків та обґрунтовані напрями соціально-педагогічної взаємодії з батьками щодо формування відповідального ставлення підлітків до сексуального здоров'я.

У тезах конференції «Сексуальна освіта підлітків у контексті розвитку соціальних навичок для запобігання сексуальному насильству» (у співавторстві з Р. Козачок) автором розкрита роль соціальних навичок для запобігання сексуальному насильству та забезпеченні емоційного, фізичного та психологічного благополуччя підлітків.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації українською та англійською мовами, списку публікацій, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (222 позиції, з-поміж яких 60 – іноземними мовами), 3 додатка (на 14-ти сторінках). Дисертація містить 10 таблиць та 10 рисунків. Загальний обсяг дисертації становить 254 сторінок, із них основного тексту 210 сторінок.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Дотримання здобувачем академічної доброчесності в дисертації та наукових публікаціях, в яких висвітлено наукові результати дисертації. На підставі вивчення тексту дисертації і наукових публікацій, результатів автоматизованої перевірки на плагіат та їхньої експертної оцінки встановлено, що дисертація і наукові публікації виконані самостійно, не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, самоплагіату. Усі використані здобувачкою в тексті дисертації свої наукові праці без посилання на ці праці були попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані в анотації дисертації.

Відповідність змісту дисертації галузі знань та спеціальності. Зміст дисертації відповідає галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота.

Рішення.

1. Дисертація Горобчук Людмили Леонідівни на тему «Упровадження програм сексуальної освіти підлітків неурядовими організаціями», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань

23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023.

2. Дисертація Горобчук Людмили Леонідівни та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

3. Горобчук Людмила Леонідівна на високому рівні оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувачка вільно володіє матеріалом.

4. Рекомендувати дисертацію Горобчук Людмили Леонідівни до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження Л. Л. Горобчук ступеня доктора філософії з галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 231 Соціальна робота.

Головуюча –

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки,
соціальної роботи та спеціальної освіти
Факультету психології,
соціальної роботи та спеціальної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Жанна ПЕТРОЧКО

